

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2806

av **Niklas Karlsson m.fl. (S)**

Våld i samband med idrottsarrangemang

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta ytterligare åtgärder för att förebygga och förhindra våld i samband med publika idrottsarrangemang och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Våld och huliganism är ett gissel vid idrottsarrangemang. Problemen har varit mest vanligt förekommande inom fotbollen men även ishockeyn har problem. Det finns också så kallade firmor och supportergrupper som agerar vid andra tillfällen än vid själva matchtillfället. Idrotten och laget används som förevändning för att utöva våld.

Mycket har gjorts i frågan men såväl innevarande som föregående säsonger visar att effekterna varit ringa. Klubbarna har blivit mycket bättre på att hantera frågorna kring huliganism även om förståelsen, förmågan och ambitionen skiljer sig åt.

Det finns exempel på klubbar som anmält många brott men där endast ett eller ett fåtal av fallen lett till åtal. Detta leder också till att klubbarna måste förstöra övervakningsfilmer för att tiden för lagring går ut innan polisen hämtat ut filmerna. I Stockholm finns det exempel på där filmerna från april månad inte har hämtats ut fem månader senare och där filmerna aldrig efterfrågats. Detta trots upprepade anmälningar från klubbarna och där gärningsmännen tydligt kan identifieras på filmerna.

Vi menar att våld och huliganism på och kring våra arenor måste prioriteras och straffsattserna ses över, även om det kan vara problematiskt att höja straffvärdet rakt av för vissa brott. Därför bör möjligheten till särbestämmelser vid publika arrangemang ses över alternativt ordningsstörande brottslighet som företeelse förtydligas och utvecklas. I Holland bestraffas till exempel den som bränner pyroteknik eller beträder planen olovligt med en fast bötessumma. Detta gör att handläggningen av ärendet går mycket fortare och att alla vet vad som gäller. Istället för att polisutredning som kan ta 30-40 timmar startas bötfälls förövaren på plats och ärendet är klart.

Regeringen har lagt fram förslag om jourdomstolar. Dessa skulle till exempel även kunna användas för brottslighet vid publika arrangemang likt idrottsmatcher.

Det kanske största problemet med att komma åt huliganismen gäller frågan om dess organisering. De så kallade firmorna leds av personer som sällan eller aldrig själva utför några dåd. Däremot organiserar dess individer andra, ofta yngre, personer till att bränna pyroteknik eller liknande. Fokus i såväl polisens arbete som i den allmänna debatten har allt som oftast handlat om förövaren av det synliga våldet eller störningen. I Holland har planeringen av och förberedelserna för en sammandrabbning mellan huliganer kriminaliserats. Det krävs stora förberedelser för att få hundratals individer att träffas på en bestämd plats vid en bestämd tidpunkt som dessutom alla följer uppgjorda regler kring användning av vapen med mera. Likt övrig organiserad brottslighet är det personerna bakom som måste stoppas för att verklig effekt ska uppnås.

Det tillträdesförbud som finns idag är ett första steg i rätt riktning, men för att komma till rätta med våld och hot i samband med idrottsarrangemang måste ytterligare åtgärder vidtas. Tillträdesförbudet är formellt sätt inget straff varför ingen påföljd utdöms. Detta är orimligt. Att tillämpa anmälningsplikt där en dömd huligan måste anmäla sig på en polisstation under matchdagen är en åtgärd som bör övervägas. Allmänintresset av att våldsverkare inte ska kunna förstöra idrottsevenemang måste väga betydligt tyngre än den enskilde brottslingens oangelägenhet.

Ett maskeringsförbud följt av ett rimligt straffvärde är något som efterfrågas av såväl polis som klubbar och allmänhet. Det finns inga rimliga skäl för varför en person ska vara maskerad vid ett idrottsevenemang. Som en följd av ett maskeringsförbud måste polisen ges möjlighet att tillämpa det i praktiken. Då det kan vara svårt att identifiera maskerade personer som byter plats och kläder bör tekniska hjälpmedel för identifikation tillföras polisen.

I England följer ett personligt ansvar med när man köper årskort. I kombination med att sittplatser tillämpas som huvudregel vid våra arenor är det rimligt att överväga ett sådant ansvar även i Sverige. Ståplatsfrågan är känslig och klubbarna är i regel starkt emot att ta bort ståplatserna. Ett problem som dock gör frågan mer komplicerad än den skulle behöva vara är att det idag inte finns någon standard för ståplats. Arrangörerna kan själva bestämma hur många som ska gå in på en ståplatssektion. Det enda som avgör mängden är i princip utrymningsvägarna. Det gör att somliga föreningar kan ta in väldigt många på sina ståplatssektioner. Det finns också arenor som inte har toaletter på sin bortasektion vilket gör att supportergrupper blandas helt i onödan inne på arenaområdet.

Huvuddelen av det våld som utövas i samband med idrottsevenemang sker utanför arenorna. Personer som är belagda med tillträdesförbud till arenan kan fortsätta att uppehålla sig kring arenorna. Polisen har idag ingen möjlighet att utan skäl avvisa dessa personer. Ett utökat tillträdesförbud som också gäller en radie kring arenorna bör införas. Detta skulle ge polisen möjlighet att avvisa dömda personer från arenaområdet och därmed minska risken för våld och huliganism.

De försök som sker just nu kring att utöka tillgången till de så kallade huliganregistret bör permanentas. Klubbarna och polisen måste, i samverkan med andra aktörer som vaktbolag, kunna utbyta information på ett sätt som förhindrar dömda personer att komma in på arenorna.

Regeringen bör överväga att vidta ytterligare åtgärder för att förhindra och förebygga våld i samband med fotbollsmatcher. Det handlar om bland annat hur särbestämmelser skulle kunna införas kring ordningsstörning på och kring arenor, skärpta straffsatser för våld och huliganism, kriminaliserat maskeringsförbud, möjligheten att jourdomstolar kan användas för snabbare handläggning av brott på och kring arenor et cetera.

Niklas Karlsson (S)

Lena Emilsson (S)

Yasmine Larsson (S)

Rikard Larsson (S)